

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Piątek dnia 28 Września r. s. 1823 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Wedle ukazu JEHO CESARSKIEY MOŚCI, Rządzący Senat na Powszechnem Zebraniu Departamentów Sankt-petersburskich słuchali: *naprzód*, Opinii Rady Państwa, w brzmieniu następującem: „Rada Państwa na Departamencie praw i na Powszechnem Zebraniu, rozważywszy przełożenie Powszechnego Zebrania Rządzącego Senatu Departamentów Sankt-petersburskich, o rozciągnięciu na cały kraj Syberyi, półtorarocznego terminu na wezwanie kredytorów, znajdujących się zewnątrz państw Rossyjskich, i znajdując wniosek Rządzącego Senatu w tym przedmiocie regularnym i z prawidłami zgodnym, *przez opinią postanawia*: utwierdzić ten wniosek.“ Na tej opinii napisano: „JEHO CESARSKA MOŚĆ, nastąpiła opinią na Powszechnem Zebraniu Rady Państwa, w rzeczy o rozciągnięciu na wszystkie kraje Syberyi półtorarocznego terminu na wezwanie kredytorów, znajdujących się za granicami państw Rossyjskich, *NAYWYŻEY UTWIERDZIĆ RACZYŁ* i rozkazał wypełnić.“ *Prezydent Rady Państwa Xiążę Piotr Łopuchin*, d. 21 maja 1823. I Powtóre, sprawkę, z której się okazuje, iż Powszechnie Zebranie Rządzącego Senatu Departamentów Sankt-petersburskich, po rozpatrzeniu rzeczy, zawierającej pytanie, wynikłe z przedstawienia Rządu Gubernialnego Irkuckiego, w sprawie kupców moskiewskich *Agiejewych*, opieniężną pretensją z poddanym austriackim, kupcem z Brod, Henrykiem Wilhelmem Kleberem: czy można uważać miaso o Brody i inne miasta europejskie, znajdującemi się względem Irkucka w dalekiej części świata, i czy mogą kredytorowie w nich zostający, w zdarzeniu wezwania ich do oświadczenia pretensyi, korzystać z półtorarocznego terminu? przez postanowienie d. 2 grudnia 1821 roku zadecydowało: miasto gubernialne Irkuck podług jeograficznego położenia znajduje się w Azyi, i od miasta Brod, leżącego w państwie Austriackim, w dalekiej odległości; a przez ustawę o Bankrutach w iszey części, w 62 artykule, na wezwanie kredytorów, zostających w dalekiej części świata, do oświadczenia swych pretensyi do dłużników, naznaczony termin półtoraroczny; *prze-to* na rozwiązanie przedstawienia Rządu Gubernialnego Irkuckiego, zawierającego w sobie powyższe pytanie, wynikłe w sprawie odbywającej się w tamiecznym magistracie mieskim, o pretensją poddanego Austriackiego kupca z Brod Klebera, do kupca irkuckiego Nicefora Sinicyna o 25,000 rubli, za potrzebną poczytuje zrobić postanowienie, iżby rozciągnąć na cały kraj sybirski, na wezwanie kredytorów, zostających za granicami państw rossyjskich, ustanowiony, w Ustawie o Bankrutach, w iszey części w 62gim artykule, termin półtoraroczny; bo przez to, dłużnicy nie mogą mieć uciążliwości, a kredytorowie ich nie zostaną pozbawieni sprawiedliwych swoich pretensyi. Oczem dla wiadomości i w podobnych zdarzeniach wykonania dać wiedzieć i dalszym Rządom Gubernialnym przez Ukazy drukowane. Ale przed wykonaniem takowego postanowienia Powszechnie Zebranie Senatu przez najpoddanniejsze przełożenie upraszało o NAYWYŻSZY JEHO CESARSKIEY MOŚCI rozkaz na jego utwierdzenie. **ROZKAZAŁ** O na-

leżytém wykonaniu wyżej wypisanego postanowienia Powszechnego Zebrania Rządzącego Senatu Departamentów Sankt-petersburskich, przez JEHO CESARSKĄ MOŚĆ NAYWYŻEY utwierdzonego, *zalecić* przez Ukazy do wszystkich Rządów Gubernialnych i władz, któreto ukazy dla wiadomości przesłać do wszystkich Izb Cywilnych, Sądów Głównych i Jeneralnych, i dalszych miejsc urzędowych, również do PP. Ministrów, Kontrolera Państwa, Wojennych Jenerał Gubernatorów i Wojennych Gubernatorów zarządzających i cywilnych sprawami, Jenerał Gubernatorów i Naczelników miast; a do 4go Departamentu Rządzącego Senatu przesłać uwiadomienie, powracając mu i wywod jego w sprawie, rzecz powyżej wyrażoną w sobie zawierającej, i przez pomienione postanowienie Powszechnego Zebrania Senatu rozwiązaney; do innych zaś Departamentów Rządzącego Senatu i do Powszechnego Zebrania Departamentów Moskiewskich, tudzież do Nayswiętszego Rządzącego Synodu, przesłać uwiadomienia. Dnia 30 lipca 1823 roku.

R o s i e n i e.

Dla serc czułych, pozbawionych celu swojego szacunku, nie masz rzetelniejszey pociechy, nad uwiecznienie pamięci tych, dla których szacunek ten, wolny od interessu, próżności i pochlebstwa, chowały. Na hold tego rodzaju zasłużyła sobie s. p. Jaśnie Wielmożna Eleonora z Hrabów Tyszkiewiczów, Gielgudowa, Marszałkowa Nadworna W. X. Litewskiego, zmarła na dniu 23 lutego, terazniejszego 1823 roku, przeżywszy wieku lat 54.

Przez cały bieg życia była wzorem cnot wszystkich, któremi piękna jej dusza jaśniała. Dzielney dobroci i nigdy nieprzerwaney przyjemności żona; czuła, troskliwa, i tylko o szczęście swych dzieci dbająca matka; życzliwa i dobroczynna opieką; usłużna krewna; jednostayną zawsze słodyczą charakteru jednającą sobie życzliwość i przyjaźń całego sąsiedztwa; ochocze wspomaganie nie-szczęśliwych z delikatnością; pozyskały dla niej powszechne poważenie i zaletę prawdziwey dobroczynności, czystey i wolney od próżney chluby.

Zgon tej pobożney i ze wszech miar czcigodney Pani, scisnął boleścią serca prawdziwey przywiązanych dzieci, krewnych i przyjaciół rozrzewnił, zasmucił okolice, w których mieszkała. Duszę jej modłom duchowieństwa całej diecezyi polecił JO. Xiążę Giedroyc, Biskup Zmudzki, przez list pasterski, z którego następujący kładziemy wyjątek: „W niniejszym roku, miesiącu lutym, smutne koleje ludzkie przygotowały żalobny pomnik, zacnemu Domowi JW. Gielguda, Marszałka Litewskiego, przez odłączenie od tej nicości JW. Eleonory z Hrabów Tyszkiewiczów Gielgudowej, Marszałkowej Litewskiej, w 54tym roku przykładnego życia. To przeznaczenie Stwórcy, gdy swem spełnieniem nieodmiennych wyroków, odbiera od męża najlepszą żonę i światłą towarzyszkę; od łona potomstwa i wysokiego rzędu dostoyney familiu naytroskliwszą matkę i opiekunkę; od grona przyjaciół przykład zasad przyjacielskich; uwiadomiony o tem, przejęty sprawiedliwym uczuciem żalu, choć, aby Duchowieństwo naszej diecezyi twemi.

modły duszę w Bogu zesłał JW. Giełgudowey Marszałkowiey, pamiętnie znanej, polecito Nayszszemu Stwórco.

KRÓLESTWO BAWARSKIE.

Monachium dnia 9 września.

(z *Gazety le Conservateur Impartial*.)

Dnia 2 b. m. Jenerał porucznik, Zastrow, nadzwyczajny poseł i pełnomocny minister pruski, w *Nimphenburgu*, podał NN. KK. JJ. list Króla Jegomości Pruskiego, prosząc o rękę N. Królowny Bawarskiej *Elżbiety*, 3ciej córki Królewskiej, narodzonej roku 1801 dla J. K. W. Królewicza Pruskiego, narodzonego r. 1794. Potem dany był wielki obiad, na którym znajdował się Minister pruski. Król Jmć, który niczego tak nie pragnie, jak szczęścia swych dzieci, i swojego ludu, okazał jawnie swoje ukontentowanie, że związku, który, łącząc dwa wielkie pierwsze domy niemieckie, zbliża w tymże czasie dwa narody sąsiedzkie do wzajemnego kochania i szacunku.

NIEMCY.

Kassel dnia 9 września.

(z *Gazety le Conservateur Impartial*.)

Podano tu do publiczney wiadomości następujące ogłoszenie:

W dodatku do ogłoszenia ministra stanu pod d. 27 lipca b. r., względem pogroźki wymierzonej przeciw J. K. Wysokości Elektorowi, w którym to ogłoszeniu przeznaczona jest nagroda 10,000 talarów temu, kto by wskazał pewne środki do odkrycia sprawy owych pogroźek: niniejszém podaje się do publiczney wiadomości, iż stosownie do postanowienia J. K. W., ten, kto by miał wiadomość, o tym zamachu i kto by dobrowolnie o nim donosił, nie tylko ma sobie zapewnione przebaczenie winy, i że nie tylko imie jego zostanie ukryte; ale jeszcze odbierze 5,000 talarów nagrody; i że ten, kto by podał jakiegokolwiek znaki, zdolne do odkrycia winowaycy, odbierze stosowną nagrodę. Kassel d. 5. września. *Kommissya elektoralna mianowana do wysledzenia sprawy pogroźek przeciwko J. K. W. Bode Schwenken.*

FRANCYA.

Paryż, dnia 17 września.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Kommandor *Seldanha da Cama*, który jako pełnomocnik portugalski był na kongressie wiedeńskim w latach 1814 i 1815, został mianowany posłem portugalskim przy Królu hiszpańskim, a tymczasowim do oswobodzenia jego, przy Rejencyi hiszpańskiej.

Dnia 19. Marszałek *Moncey* przesłał następujący raport z *Villa Franca* pod d. 12 b. m. „Zdaje się, iż oddział nieprzyjacielski, o którego wyładowaniu wczora JW. Panu donosiłem, składa się z 1,400 piechoty i 13 jazdy. Dowodzi nim brygadyer *Fernandez*. Jenerał *Curial* uwiadomił mnie, iż d. 10 b. m. o godzinie 3 po południu przybył do *la Rocca*, i że tegoż dnia o 7mej wieczorem jenerał *Nicolase* ze swojemi trzema batalionami i dwoma szwadronami stał w *Granolles*. Dowiedziawszy się konstytucyoniści o posuwaniu jego, ruszyli natychmiast przez góry do *San Caloni* i *Albrucias*. Dnia 11 byli w niewielkiej odległości od wojska naszego; włóczęganie nawet zapewniają, iż nasza przednia straż ucierała się z tylną nieprzyjacielską. Jeżeli *Fernandez* myśli uwolnić twierdze *Figueras* i *Hostalrich* od zamknięcia, trudno, aby tego dokazał; najmniejszy bowiem odpór, jakiego dozna w pochodzie swoim, jest dostateczny do dania czasu jenerałowi *Nicolase*, aby go doścignął. Korpus, który pod dowództwem marszałka polnego Hrabiego *Rustignac*, trzyma *Hostalrich* w zamknięciu, składa się z batalionu 3iego pólku i batalionu hiszpańskiego. Ma blisko 1,500 ludzi, a zajęte stanowiska są oszańcowane; niedawno został wzmocniony blisko 700 ludźmi, których jenerał porucznik *Baron Damas* posłał z *Girony* do *Hostalrich*. Osada tej twierdzy wynosi ledwo 400

ludzi, między którymi jest wiele chorych; nieprzyjaciel więc słaby tylko pomocy od niej spodziewać się może. Słychać, iż wszędzie biją we dzwoły na gwałt, i włóczęganie uzbrajają się przeciwko konstytucyoniście. Dnia 10 b. m. o godzinie 5tej zrana osada barcelońska uczyniła powszechną wycieczkę, i w kilku miejscach razem uderzyła na korpus, trzymający twierdzę w zamknięciu, a najbardziej na prawe jego skrzydło. Jenerał *Laroche-Aymont*, ruszywszy przeciwko nieprzyjacielowi z woltizerami 12go pólku huzarów, wypędził go ze wsi *Bordeta* i przymusił do odwrotu. Podobnie odparto napad nieprzyjacielski na *Esplugas*, *Gracia* i *San Martin*. Ogień artyleryi naszej wspierał mocno działania wojska.

Wczora odebrano tu przez telegraf raport marszałka *Lauriston* z *Oreoyen* pod d. 17 b. m. obejmujący ważną wiadomość, iż warowne miasto *Pampeluna*, wraz z *Cytadellą*, zburzoną przez wojsko oblegające, kapitulowało; osada poszła w niewolę wojenną i będzie zaprowadzona do Francyi.

Przynosi to zaszczepit przemysłowi paryżkiemu, iż szale z rękodzielnictwa Pana *Ternaux* posyła się do *Stambułu*, *Persyi* i *Indyi*. Wprowadzenie merynosów hiszpańskich podało Panu *Ternaux* myśl sprowadzenia koz / kaszemirskich do Francyi. Niepokonane trudności odwiodły od sprowadzenia ich z *Tybetu*; lecz dowiedziano się, iż w stronie północnej *Persyi*, w środkowej *Azji*, są kozy, podobne do tybetańskich, i mające sierść równie delikatną i cienką. *Karol Bonin*, były kapitan fregaty, popłynął r. 1814 na okręcie kupieckim Pana *Ternaux* do *Indyi*. W *Kalkucie* dostał prawdziwej wełny tybetańskiej, porównał ją z perską, uznał w obu jednakowy gatunek, i Pan *Ternaux* postanowił sprowadzić kozy perskie. Trzeba było pokonać wielkie trudności, pochodzące nietylko z klimatu, ale nawet z ciemnoty ludu, od którego kozy nabywać musiano. Użyto człowieka, który posiadając język hord azyatyckich, znał oraz ich obyczaje i prawa: takim był kawaler *Jubert*, dawniejszy agent francuzki w *Persyi*. Udał się on do prowincyi azyatyckich, graniczących z *Rosyją*. *Xiążę Richelieu*, Prezes Rady Ministrów we Francyi, dopomógł temu przedsięwzięciu i zapewnił Pana *Ternaux* wsparcie ze skarbu publicznego. Sprowadził do *Poigi* 540 koz, i posłał je na 2 okrętach, które r. 1819 zawinęły do Francyi. Podzielono te kozy na dwie trzody; jedną należącą do rządu, sprowadzoną do *Perpignan*, a drugą, będącą własnością Pana *Ternaux*, do *St. Ouan*. Z obu tych miejsc rozdzielono je po całej Francyi, i rozmnażają się coraz bardziej.

Półkownik *Espinay* wynalazł bardzo wygodne strzelby składane piki dla jazdy.

Patron i doktor prawa *J. urdan* udaje się za pomocą ministra sprawiedliwości powtórnie do Anglii, dla zgłębienia przepisów prawa angielskiego i przypatrzenia się postępowaniu sądów, aby zaprowadzić we Francyi, co by mogło być użytecznem.

Bojonna dnia 6 września.

(z tejże gazety.)

Jenerał *Bourke* ciągnie spiesznie z dywizyą swoją z *Galicyi* do *Estramadury*. W *Korunnie* pozostał tylko jeden pólk francuzki, który stoi na osadzie z hiszpanami pod dowództwem jenerała *Morillo*.

Osada w *Urgelu* strzelała d. 29 sierpnia z twierdzy, a nazajutrz uczyniła wycieczkę.

PANSTWO PAPIEŻKIE.

Rzym dnia 6 września.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Po wejściu d. 3 b. m. o godzinie 3ciej zrana 34 obecnych kardynałów do *Conclave*, przybyło tam jeszcze 3ch kardynałów, jako to: *Naro*, *Haffellin* i *Guerrieri*. Około godziny 1szej po południu; po trzykrotném zadzwonieniu, zgromadzili się wszyscy kardynałowie do kaplicy, gdzie kardynał dziekan, *della Somaglia*, odprawił mszę ś. czytając, po której przywołani służący, przynie-

śli stół do *scrutinium*. Prefekt obrzędowy *Zucché* odczytał przepisy względem zupełnego zamknięcia konklawy; a po rozdaniu zwyczajnych kartek i litanii wszystkim kardynałom, biskup *Perugini*, zaintonował hymn *Veni Creator Spiritus*; poczem kardynałowie zaczęli pierwsze *scrutinium* przez zapieczętowane kartki.

Tegoż dnia z rozkazu kardynała *della Genga* odprawiono przy wszystkich mszach śś. modlitwę *pro eligendo summo Pontifice*, co trwać będzie aż do obrania Papieża.

Tegoż dnia po południu, nim jeszcze kardynałowie zbrali się do *scrutinium*, wykonano przysięgę na zachowanie tajemnicy o wszystkich, co się dzieje w konklawie. Wykonali ją wszyscy kardynałowie i konklawiści, tudzież lekarze, chirurg, kupiec dostarczający korzeni, balwierze i służący. Tymczasem przybyli jeszcze do Rzymu kardynałowie *Tomasz Arezzo* i *Fabrycy Ruffo*, pierwszy dyakon; udali się zaraz do kościoła watykańskiego, a wieczorem ze zwyczajnym obrzędem weszli do Konklawy. Kompania gwardyi szlacheckiej, która poprzedzającego dnia towarzyszyła processyi kardynałom, stanęła na straży przy drzwiach Konklawy.

Dnia 4 b. m. przybył także kardynał *Opizzoni*, arcybiskup beneński.

Podług przepisów, w pewnych kościołach jest wystawienie Najświętszego Sakramentu, przez cały czas wakowania stolicy Apostolskiej, jak podczas 40godzinnego nabożeństwa, lecz bez processyi; xięża świeccy z różnych kościołów, przychodzą kolejno dwa razy na dzień, i odprawiają stosowne modlitwy. Xięża ci i zakonnicy idą także co dzień przez ten czas w processyi z Bazyliki 12su Apostołów do pałacu kwirynańskiego, gdzie się odbywa Konklawa; wchodzą bramą na wielki dziedziniec, i śpiewają *Veni Creator Spiritus*, a potem tą samą bramą wychodzą, i śpiewając udają się do kościoła ś. *Sylwestra*, gdzie odprawia się msza śpiewana o Duchu ś.

Wewnętrzne urządzenie Konklawy jest następujące: Odbywa się w najdłuższym pawilonie pałacu, i idzie przez dwa długie kurytarze, które w stronie południowej przylegają do wielkiej ulicy *di Porta Pia*. Wszystkie pokoje są podzielone na cele. Wyższy kurytarz prowadzi do sali królewskiej, z kąd jest tylko jedno wejście do Konklawy, i przez którą idzie się do kaplicy paolńskiej, gdzie się wybór odbywa. Dwie grube i wysokie ściany zasłaniają część ulicy, na którą okna wychodzą. We środku ku stronie północnej, idą kurytarze na dziedziniec, oddzielony wysokim murem od ogrodu papieżkiego. Gmach ten nie ma bramy zewnątrz, a okna są zasłonięte. W konklawie jest 53 mieszkań dla kardynałów; 24 w górnym kurytarzu, 21 w dolnym, a 8 w tak nazwanym małym pałacu. Wszystkie te mieszkania składają się z dwóch cel od dziedzińca, i z trzeciej od ulicy *di Porta Pia*. Będące w górnym kurytarzu, mają jeszcze góry, na które się wchodzi tajemnymi wschodami, a w dolnym, mają poniżej składy, do których się wygodnie schodzi; tam jest mały komin z innymi wygodami. Mistrzowie obrzędów mieszkają przy kaplicy paolńskiej, obok wielkiej, teraz zamurowanej, loży, którą dopiero otwierają, dla ogłoszenia ludowinowego Papieża. Zakrystyan, spowiednik, lekarze i chirurg mają szczupłe, ale dobre, mieszkanie, w stosownym miejscu kłauzury. Są składy na drzewo, węgle i inne potrzeby, tudzież mieszkania dla piekarza, stolarza, mularza, balwierzy i służących. Do rzeczy wymagających zewnętrznego związku, są umyślnie zrobione, obracające się skrzynki, zamykane na dwa zamki, i otwierane w obecności tych, którym straż powierzona. Trzy takie skrzynki służą do mówienia z kardynałami, i znajdują się na górze przy schodach w małej galerii, w mieszkaniu *maggior domo*; pilnują ich konserwatorowie ludu rzymskiego i audytorowie *Rota*. Cztery inne skrzynki pod arkadami ku dziedzińcowi, służą do podawania potraw kardynałom, sporządzonych albo we własnych

ich pałacach, albo w kuchniach papieżkich, których używać mogą. Prałaci strzegą także tych skrzyń. Dwie inne skrzynki są również na ten cel przeznaczone, a trzecia mała służy do użycia dla sekretaryatu ś. Kollegium. Nakoniec przy głównej jednej tylko bramie konklawy, jest zamykany otwór do dawania publicznego wysłuchania posłom i t. d.

Marszałek i dozorca Konklawy, mieszka w innym domu, lecz zawsze w pałacu papieżkim w pokojach, gdzie się odbywają kongregacye; niedaleko od niego mieszkają konserwatorowie ludu rzymskiego, a przy wejściu do pałacu, prałaci audytorowie *Rota*. Reszta pałacu, jako to: mieszkanie Papieża, tak nazwane pokoje cesarskie, mieszkanie kancelaryi i t. d. są wolne i bez kłauzury.

Gazeta wiedeńska, *Oesterreichischer Beobachter*, umieszcza listę żyjących teraz kardynałów, w sposób następujący: *Firrao* wieku lat 87, kardynałem lat 22—*Häfelin* w. l. 86, k. l. 6—*Spinucci* w. l. 84, k. l. 7—*Caselli* w. l. 83, k. l. 22—*Rusconi* w. l. 80, k. l. 7—*Solaro* w. l. 80, k. l. 7—*Della Somaglia* w. l. 79, k. l. 28—*Naro*, w. l. 79, k. l. 7—*Fabrizio Ruffo*, w. l. 79, k. l. 32—*Clermont Tonnerre*, w. l. 76, k. l. 1—*Gravina*, w. l. 74, k. l. 7—*Beausset*, w. l. 74, k. l. 6—*Guerrieri Gonzaga*, w. l. 73, k. l. 4—*Luigi Ruffo Scilla*, w. l. 73, k. l. 4—*Albani*, w. l. 73, k. l. 22—*Cacchiapatti*, w. l. 72, k. l. 7—*Pandolfi*, w. l. 72, k. l. 1—*Frosini*, w. l. 71, k. l. 1—*Bertazzoli*, w. l. 69, k. l. 1—*Brancadore*, w. l. 68, k. l. 22—*Cavalchini*, w. l. 68, k. l. 6—*Serlupi*, w. l. 68, k. l. 1—*Turriozzi*, w. l. 68, k. l. 1—*Pucca*, w. l. 67, k. l. 22—*Spina*, w. l. 67, k. l. 22—*Arezzo*, w. l. 67, k. l. 7—*Severoli*, w. l. 66, k. l. 7—*Cesar Leoni* w. l. 66, k. l. 6—*Consalvi*, w. l. 65, k. l. 25—*Morozzo*, w. l. 65, k. l. 7—*Gregorio*, w. l. 65, k. l. 7—*Ercolani*, w. l. 65, k. l. 7—*Rivarola* w. l. 65, k. l. 6—*Scoberas Testaferrata*, w. l. 65, k. l. 6—*Vidoni*, w. l. 64, k. l. 7—*Dandini*, w. l. 64, k. l. 1—*de Cunha*, w. l. 63, k. l. 4—*Della Genga*, w. l. 63, k. l. 7—*Bardoxi de Azarra* w. l. 63, k. l. 7—*Casigliani* w. l. 61, k. l. 7—*Fesch* w. l. 60, k. l. 20—*Saverino*, w. l. 59, k. l. 7—*Falza Coppa* w. l. 56, k. l. 1—*Opizzoni*, w. l. 54, k. l. 19—*Pedicini*, w. l. 54, k. l. 1—*Galffi*, w. l. 53, k. l. 20—*Palotta*, w. l. 53, k. l. 1—*Giorgio Doria Pamfili* w. l. 51, k. l. 7—*Riano Sforza*, w. l. 41, k. l. 1—*Odescalchi* w. l. 33, k. l. 1—*Ranieri Rudolfi* J. H. J., Arcy Xiążę austriacki, w. l. 35, k. l. 4—*Zurlo*, w. l. 51, k. l. 1—*La Fare* w. l. 71, k. l. 1—Wszyscy kardynałowie, którzy h. imiona ukochanymi literami są drukowane, weszli d. 2 września do Konklawy. D. 3 wrześ. wieczorem weszli do Konklawy kardynałowie *Arezzo* i *Fabrizio Ruffo*. Kardynał *Opizzoni*, arcybiskup beneński, d. 4 wieczorem przybył do Rzymu, który podług *Diario di Roma*, d. 7 wieczorem, ze zwycięzcy uroczystościami do konklawy wprowadzony został; d. 8 również wszedł do konklawy kardynał *Ruffo Scilla*, arcybiskup neapolitański. Kardynał *Rusconi*, biskup imolański, legat raweński tegoż dnia przybył do Rzymu.

ANGLIA.

London dnia 10 września.

(z *Gazety le Conservateur Impartial*.)

Gazeta *Le Courrier*, zawiera list *P. Roberta Wilsona* do Hrabiego *Palmela*, w którym mocno się użala na złe obycie się z sobą, jakiego doznał w Portugalii; a wyrzucając mu niewdzięczność jego rządu, za wyświadczone przysługi, w chwili, w której zguba był zagrożony; kończy odsyłając mu order komandorski *wieży i szpady*, udzielony mu od Króla Jmci w nagrodę jego zasług. Wydawca przytacza, że gazeta *Morning Chronicle*, która ten list zawiera, datowany d. 15 sierpnia, bez wątpienia zapomniiała, że wyrok Króla Jmci portugalskiego, wyłączający baroneta radykalistę z liczby kawalerów rzeczonego orderu, datowany jest d. 11 sierpnia, to jest, dwoma dniami pierwiej, nim sam pomyślił o jego złożeniu. *P. Robert Wilson* d. 16 sierpnia przybył do *Gibraltaru*.

List z *Vera-Cruz* datowany 10 lipca, zawiera warunki umowy, bardzo ciekawey, między nowym rządem meksykańskim a kapitanem okrętu, oraz porękę angielskiego okrętu *Ravins*, za przewiezienie byłego Cesarza *Iturbida* do *Liorny*. Warunki włożone na kapitana, dla zobowiązania go do płynienia w kierunku najprostszym, są najsurowsze. Pod żadnym pozorem nie może zboczyć z drogi wskazanej sobie na morzu; nie może zawijać do żadnego portu, a mianowicie do portu hiszpańskiego, wyjawwszy w nieuchronney potrzebie; a w przypadku takowej potrzeby, w którejby *Iturbide* wysiadł do innego portu, aniżeli mu przeznaczono, nie powinno mu być dozwolonem, zabierać z sobą na ląd tylko te rzeczy, któreby się zdawały być niezbędnymi do jego podróży, przez czas tam jego zostawania. W przypadku, gdyby na ląd wysiadłszy zachorował, kapitan powinien był zebrać pierwszych lekarzy miejscowych, ażeby dali swe zdanie o prawdziwości jego położeniu; i jeśli by uznali, że nie długo odzysza zdrowie, kapitan będzie obowiązany czekać 15cie do 20 dni. Zdaje się, że rząd miał w podeyrzeniu *Iturbida*, ażeby się nie pokusił udać się do innego jakiego kraju, aniżeli do Włoch. Wszelka więc ostrożność zachowana była, ażeby mu kapitan nie mógł dać żadney łatwości w tym względzie. Familii i służących *Iturbida*, na okręcie się znajdowało 28 osób, licząc w to 8miro jego dzieci. Miał wiele piękney stołowej bielizny i innych sprzętów gospodarskich. Ogólny szacunek rzeczy jego wynosi 15,000 piastrow, summa, którą w gotowiznie z sobą zabrał.

Podług wiadomości z *Lima* pod d. 20 marca, zdaje się, że odkryto spisek, mający zamiar wydać hiszpanom zamek *Calo*, co dało powód do aresztowania 50 osób, a osobliwie europejczyków; pogłoska krążyła pod tą datą, iż wybuchnęła rewolucya w *Cusco* przeciw sprawie królewskiej; lecz mało temu wiary dawano. Półkownik *Millan*, powróciwszy z podróży obserwacyjney, powiadał, że hiszpani ze znaczną siłą zajęli *Pisco*, *Ica*, *Janja* i *Pasco*. Statki przewozowe wyszły pod żagle do *Guayaquil*, dla zabrania posiłkowych wojsk kolumbijskich, których oczekiwano w *Peru* z samym jenerałem *Bolwarem*. Royalistowskie woyska jednakże tak się zbliżyły do stolicy *Peru*, iż mało mają nadziei, iżby woyska kolumbijskie przybyły w porę do jey ocalenia. *Riva Aquero* pełnił ciągle jeszcze obowiązki prezydenta. Rząd przystał na warunki pożyczki, i będąc zupełnie bez pieniędzy, oczekiwał niecierpliwie nadejścia tej pożyczki.

Wyprawa amerykańska, mająca polecenie płynąć w górę rzeki *Missuri*, dla wysledzenia okręgów wschodnich Ameryki północney, napadniętą została dnia 5 czerwca, przez kupę indyan *Rykarayskich*, w liczbie około 6000 ludzi, którzy stoczyli uporczywą walkę, nim odparci zostali. Powiadają, iż trzy części tych indyan, uzbrojone były w karabiny londyńskie, dobrze i celnie strzelali, i z wielką zręcznością bronią robili. Indianie *Rykarayscy*, wystawiani są za nieprzyjaciół bardzo niebezpiecznych dla kupców płynących w górę rzeki, a bitwa ich teraźniejsza z amerykańkami, dała poznać tym dzikim własne swe siły; i niepodobna zdaje się, iżby można było z nimi wejść w stosunki przyjacielskie.

Zgromadzenie prawodawcze brazylijskie odprawiło pierwsze swe posiedzenie, około końca kwietnia, a gdy środki przygotowawcze 3 maja, zakończone zostały, Cesarz miał do zgromadzenia mowę, w której wyłożył stan polityczny, finansowy, handlowy i cywilny Brazylii. Między innemi myślami zawiera się następująca: „Doświadczenie pokazało, iż większa liczba konstytucy, ustanowionych na zasadach konstytucyi r. 1791 i

1792, były zupełnie teoretyczne, metafizyczne, a zatem niemożące się dać wykonać. Nigdy się one nie przyczyniły do szczęścia narodu, a po krótkim ich istnieniu, narody podług nich rządzone, pograżyły się w bezładzie największym.

Gazety z *Nowego Jorku* pod d. 9 lipca zawierają list z *Mexyku* datowany pod d. 27 czerwca, iż woyska meksykańskie ogłosiły *Santama*, drugim Cesarzem *Mexyku*, pod imieniem *Antoniego I.*

Londyn dnia 13 września.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Słychać, iż jeden z urzędników tutejszego poselstwa hiszpańskiego udał się niedawno do *Paryża*, a przybywszy do *Calais*, nie doznał wstrzymania podróży swojej.

Podług pism urzędowych, drukowanych z rozkazu rządu naszego, w r. 1818 spaliło się w *Bengalu* 839 żon na stosach mężów swoich; w r. 1819 liczba tych ofiar zabobonu zmniejszyła się do 650, a w r. 1820 do 597. Pomiedzy temi kobietami było w. 1819 roku, 112 mających od lat 60 do 70; 69, od lat 70 do 80; 26, od lat 80 do 90, a 1 od lat do 90 do 100.

Taż gazeta zawiera z *Londynu* pod d. 16 września: Zdaje się, iż stany pozwalają wszystkim deputowanym oddać się z *Kadyxu*; lecz tylko dwóch użyło tej wolności, i z powodu mocno osłabionego zdrowia wzięło pasport do *Gibraltaru*. Na wy pie *Minorce* odkryto zamysł oddania wysp balearskich, a mianowicie portu *Mahon*, eskadrze francuskiej krążącej na morzu śródziemnem. Z *Coria* miało pójść 3000 woyska konstytucyynego hiszpańskiego ku rzece *Gwadalkiwir*.

Tak nazwani *Luddyci* chcieli w przeszłym tygodniu zburzyć w *Glasgowie* maszyny parowe, służące do przedzenia bawełny. Woyska użyte przeciwko burzycielom spokojności, uśmierzyły rozruch.

Gazeta *Korrespondent Warszawski* umieściła z *Londynu* pod d. 12 września jak następuje. Xiężna *Klarencey*, bratowa Króla angielskiego, została przy nadziei (jest ona z domu Xiężniczka *Saska Meyningen*).

Pan *Perkins* wynalazł nowy sposób utrzymywania maszyny parowej, która mniej kosztuje niż dotąd używane, i mniej potrzebuje ognia i wody. Ten wynalazek wielkie przyniesie korzyści dla żeglarzy, gdyż jest tak szczupłą, że na małych statkach może być ustawioną.

W tych dniach umarł tu jenerał *Bukley*, jeden z najstarszych wojskowych, służył bowiem lat 72.

Nowy most londyński kosztować będzie 3,696,000 zł. pol.

PRUSSY.

Berlin dnia 23 września.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

W ciągu zeszłego miesiąca zawinęło do *Puławy* 23 okrętów kupieckich, a wypłynęło 40, między którymi było 7 ze zbożem, i 13 z drzewem. W liczbie przybyłych okrętów znajdował się amerykański z *Bostonu*, co tém większą uwagę zwróciło, iż oddawna nie widziano w *Puławie* okrętu wyslanego prosto z Ameryki. Okręt ten przywiozł kawę, cukier i ryż, a przedawszy część towarów swoich z resztą popłynął do *Petersburga*, zkąd wezmie i inne płody rossyjskie. W tymże przeciągu czasu zawinęło do *Memla* 66 okrętów kupieckich a wypłynęło 89 między którymi było 2 ze zbożem i 74 z drzewem.

Jedna z tutejszych gazet, donosząc o urodzajach obfitych w Prussach wschodnich, ubolewa nad niską ceną zboża, która nawet nie wraca prawie nakładów rolników. W kilku miastach przedano korzec berliński żyta po 12 srebrnych groszy, a owsa po 6 srebrnych groszy.

Pozwolono drukować. Z polecenia J.W. Wojennego Litewskiego Gubernatora.

Andrzej Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

Bekanntmachung aus der Zeitungs-Expedition des Kaiserlichen Litauischen Postamtes.

Diejenigen, welche für das folgende 1824 Jahr nachbenannte Zeitungen und Journale zu haben wünschen, belieben sich deshalb an die, bey den Litauischen Postamte zu Wilna befindliche Zeitungs-Expedition zu wenden, mit Einsendung des dafür zukommenden Pränumerationsbetrags, wie auch mit einer genauen Anzeige des Charakters, Namens und Aufenthaltortes des Abonnenten.

Z Gazetney Expedycyi IMPERATORSKIEGO Litewskiego Pocztamtu Uwiadomienie.

Żadający odbierać w roku 1824 niżej oznaczone Gazety i Zurnaly, raczą adresować się do teyże Gazetney Expedycyi przy Pocztamcie Litewskim w Wilnie, z dołączeniem prenumeraty, i dokładnem uwiadomieniem o randze, nazwisku i mieyscu przebywania Prenumeratów.

Avertissement de l'Expedition de Gazettes établie auprès du Bureau IMPERIAL de postes de Lithuanie.

Ceux qui desirent recevoir pendant l'année suivante 1824 les Gazettes et les Journaux qui sont spécifiés ci-dessous, voudront bien s'adresser à la sus-dite Expedition établie auprès de Bureau Imperial de postes de Lithuanie à Vilna, avec l'envoi de l'argent d'abonnement, et avec une ample information du rang, du nom de famille et du lieu de séjour de l'abonné.

Rubel Silber Münze.		Rubli Srebrnych.	
Hamburgen Korrespondent	20	Journal de Francfort	30
Börsenhalle	26	Journal des modes de Francfort	30
Berliner Bossische Zeitung	14	Journal des modes de Paris	40
dito Haudner dito	14	Journal des debats	55
Beobachter an der Spree	14	Journal de Paris	55
Staats Zeitung	12	Moniteur	90
Königsberger Zeitung	12	Revue encyclopédique	50
Allgemeine Zeitung	25	Bibliothèque Universelle	45
Oesterreichischer Beobachter	28	Bibliothèque medicale	55
Wiener Zeitung	26	Annales de chimie et de physique	40
Frankfurter a. M. Zeitung	22	Gazette de Santé	35
Allgemeine deutsche Zeitung für Rußland	15	Journal universelle des Sciences me-	
Zuschauer	15	dicales	30
Nigaische Zeitung	14	Nouveau Journal de Medecine	30
Landwirthschaftliche Zeitung	12	Journal de Pharmacie et des Sciences	
Archiv der deutschen Landwirthschaft	16	accessoires	30
Musikalische Zeitung	16	Journal general de la litterature fran-	
Moden Zeitung	22	çaise	55
Elegante Zeitung	20	Journal general de la litterature étrangère	55
Abend Zeitung	20	Journal des Voyages	40
Morgenblatt	22	Journal des Savans	55
Freymüthige	18	Courier de Londres	110
Der Gesellschafter, oder Blätter für Geist und Herz	18	Gravures des meubles	30
Hallische Litteratur-Zeitung	20		
dito Ergänzungsblätter	12	Korrespondent Warszawski	24
Jenaische Litteratur-Zeitung	20	Gazeta Warszawska	24
dito Ergänzungsblätter	12	Gazeta Krakowska	22
Leipziger Litteratur-Zeitung	20	Gazeta Poznańska	20
Heidelberger Jahrbücher der Litteratur	20	Gazeta Lwowska	18
Göttingische gelehrte Anzeigen	18	Kuryer Litewski	14
Salzburgische medicinisch-chirurgische Zeitung	24	Kuryer Warszawski	12
Rußlands Journal der praktischen Heilkunde	16		
Rußlands medicinische Bibliothek	14		
Annalen der Physik, von Gilbert	21		
Neue Militairische Zeitschrift	20		
Politisches Journal	20		
Geographische Ephemeriden	20		
Journal des Luxus und der Moden	20		
Journal der Land- und See-Reisen	26		

Obgleich die Zeitungs Expedition des Kaiserlichen Lithauischen Postamtes es sich zur Pflicht macht, allen Forderungen in Betreff der Zeitungen im Laufe des ganzen Jahres ein Genüge zu leisten, so bittet sie jedoch diejenigen die sogleich im Anfange des künftigen 1824 Jahres Zeitungen von der ersten Nummer an zu erhalten wünschen, sich mit ihren Forderungen spätestens bis zum 15 November dieses Jahr zu melden — Die Pränumeration auf alle obenbenante Zeitungen wird nicht anders als für das ganze 1824 Jahr angenommen; auf den Kuryer Litewski aber auch halbjährig.

Für alle obenbenante Zeitschriften geschieht die Bezahlung in Rußisch Kaiserlicher Silbermünze. Holländische vollwichtige Ducaten werden nach dem Cours zu 2 Rubel 90. Cop. angenommen. Die Expedition findet hierbey nöthig zu erinnern daß, wenn der Pränumerationsbetrag nicht vollzählig, oder in einer andern Münzsorte, als bestimmt ist, oder auch auf Zeitschriften die in diesem Verzeichnisse nicht aufgenommen sind, eingeschickt werden sollte, solcher nicht angenommen, sondern zurückgeschickt werden wird.

Auch wird den Herren Prenumeratoren hiermit bekannt gemacht, daß, weil durch Allerhöchstem Befehl es verboten ist Zeitschriften auf einem andern Wege als durch die Zeitungs-Expedition des Lithauischen Postamtes, sich kommen zu lassen, sie, im Fall sie diesem Verbote zuwider handeln würden, sich Unannehmlichkeiten, Kosten, und auch den Verlust derjenigen Zeitschriften zuziehen würden, die auf eine unerlaubte Art ankämen.

Ueber diejenigen Zeitschriften in polnischer Sprache, von denen es noch nicht bekannt ist ob sie auch im künftigen Jahre fortgesetzt werden, wird nach erhaltener Gewißheit darüber, zu seiner Zeit im Kuryer Litewski Anzeige gemacht werden. Dasselbe gilt auch von Zeitschriften, die im künftigen Jahre neu erscheinen werden.

Lubo Gazetna Expedycya przy Poczтамcie Litewskim przyymuie na siebie obowiazek czynić dosyć żądaniom tyczącym się Gazet w ciągu całego roku; uprasza wszelako tych Ichmościów, którzy teraz w początku następującego 1824 roku Gazety z pierwszego Numeru odbierać sobie życzą, żeby się ze swoiemi żadaniami nayoźniej do 15 Nowembra bieżącego roku zgłosili. Prenumerata na wszystkie wyżej oznaczone peryodyczne pisma przyymować się inaczej nie będzie tylko *na cały rok*: na Kuryera Litewskiego zaś przyymować się będzie i półrocznie.

Na wszystkie takowe peryodyczne dzieła oplata nastąpić powinna w monecie srebrney Rosyyskiej. Hollenderskie zaś *ważne* czerwone złote przyymowane będą na srebro w kursie z Rubli i 90 kopieiek.

Expedycya Gazetna sędzi przytém potrzebném przypomnieć, że jeżeli prenumeracyne quantum nie zupełnie, lub w inney monecie przysłane będzie, albo za takie pisma, których w liście tey wyrażonych nie ma; takowe przyjęte nie zostanie, owszem zwrócone będzie.

W ostatku, ostrzega się JW. WW. Abonentów, iż gdy wypisywanie wszelkich zagranicznych Gazet i Zurnałów, inaczej iak przez Expedycyą Gazetną przy Litewskim Poczтамcie ustanowioną, jest zakazano, przestępujący takowy Zakaz wystawia się na nieprzyjemności, koszta, nawet i na utratę ubocznie wypisanych Gazet.

Względem tych pism peryodycznych w Polskim ięzyku, o których ieszcze nie wiadomo, czy w przyszłym roku będą kontynuowane, po upewnieniu się w tey mierze będzie w swym czasie ogłoszono przez Kuryer Litewski. Toż samo rozumie się o nowych pismach peryodycznych, które w przyszłym roku mają być wydawane.

Quoique l'Expedition de Gazettes etablie aupres de la Direction generale des postes de Lithuanie s'engage à satisfaire aux demandes par rapport aux Gazettes, pendant le cours de toute l'année, elle invite néanmoins ceux, qui desirerent recevoir les Gazettes de l'année prochaine, dès le premier Numero, à faire parvenir leurs demandes au plus tard jusqu'au 15 Nov. de l'année courante. L'abonnement à tous les ouvrages periodiques spécifiés ci-dessus, ne sera accepté que pour l'année entière; quant au Courier de Lithuanie, on l'acceptera aussi pour une demi année.

L'abonnement à tous ces ouvrages periodiques, spécifiés ci-dessus, doit se faire en monnaie d'argent de Russie. Les ducats d'Hollande *de plein poids*, seront reçus à raison de 2 Roubles, 90 copéques de la monnaie d'argent.

L'Expedition de Gazettes croit en même tems devoir rappeler, à Mr les Abonnés que si le montant de l'abonnement ne sera point envoyé complet ou en monnaie étrangère quelleconque, ou pour des Gazettes et journaux, qui ne sont pas spécifiés ci dessus, il ne sera pas accepté mais renvoyé de retour.

Au reste, MM. les abonnés sont prévénus, qu'étant defendu par ordre superieur de faire venir les Gazettes et Journaux étrangers d'une autre manière que par l'Expedition de gazettes établie aupres de la Direction generale des postes de Lithuanie, ils s'exposeront — au cas de Contravention — à des désagrémens, des fraix, et même à la perte des feuilles venues par une autre voie.

Pas rapport aux Journaux et gazettes en langue Polonaise, dont il n'est pas encore connu, s'ils seront continués dans l'année prochaine; on en insérera l'annonce, à son tems, dans le Courier Lithuanien (Kuryer Litewski), quand on en aura reçu la certitude nécessaire. Ça sera de même quant aux Journaux et gazettes nouvelles, qui paraîtront dans l'année prochaine.

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 117.

Wilno dnia 28 września v. s. 1825 Roku.

P o d r a d:

1. Od Litewsko-Wileńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, aby życzący wziąć na siebie dostawę drewna dla wojsk kwaterujących w mieście Wilnie na następne trzy lata, zaczynając od 1go stycznia 1824 roku, przybywali z prawnymi i dostatecznymi kaucjami na terminy: dnia 3, 5, i 10 następującego miesiąca grudnia do Wileńskiej Skarbowej Izby, w której objawiono będzie o rocznej proporcji drewna i kondycje na ich dostawę. Dnia 25 września 1823 roku. Assessor Nowicki.

Sekretarz i kawaler Kleyst.

1. Zarządzający oddziałem wewnętrznym komunikacji VII obrotu, korpusu inżynierów Podpółkownik Proskurakow, objawiając przez niniejszą publikację o cenach za lesne materiały dla robot po systemie Berezyńskiego kanału w roku następnym 1824 wypełnić się przed naznaczonych, a mianowicie: za brzośnowy długości 24 fut. grubości od 16 do 18 decymów, po 25 r.; długości 19 fut grubości od 16 do 18 decymów, po 20 r.; długości 20 fut grubości 16 decim pod 18 r.; za bierwionośnowe, długości 30 fut grubości 7 wierszkow, po 6 r., długości 20 fut grubości 20 decim, po 25 r., długości 15 fut grubości 20 decim, po 20 r.; długości 6 sążni grubości 8 wierszkow po 12 r.; długości 4 sążni grubości 7 wierszkow po 5 r.; długości 4 sążni grubości 5 wierszkow po 4 r., długości 3½ sążni grubości 8 wierszkow po 6 r. 50 kop., długości 3 sążni, grube 8 wierszkow, po 5 r. 25 kop., długi 3 sążni grube 7 wierszkow, po 3 r. 50 kop., długi 3 sążni grube 5 wierszkow, po 1 r. 80 kop., za deskę śnieżną, szeroką 9 decim, długą 4 sążni, grubą 2½ decim, po 2 r. 10 kop. długą 4 sążni grubą 2 decyma po 1 r. 90 kop., długą 4 sążni grubą 1½ decymów, po 1 r. 50 kop., długą 3 sążni grubą 2½ decymów, po 1 r. 50 kop., długą 3 sążni grubą 2 decyma po 1 r. 50 kop., długą 3 sążni, grubą 1½ decym po 1 r. 10 kop., długą 3 sążni grubą 1 decym po 1 r., za sztukę; przyzywa żądających poniżyć takowe ceny, z prawnymi i żadnej opinii niepodpadającymi kaucjami, jawnie się do tego w Lepel Gubernii Witebskiej na targi teraz bieżącego 1823 roku miesiąca października 15, 23 i 26 daty naznaczone gdzie jak ilość materiałów tak i kondycje żądającym przedjawione będą.

Podpółkownik Proskurakow.

Sąd Exdywizorski.

1. Roku 1823 augusta w skutek Remissy Sądu Ziemskiego Ptu Szaw. w r. 1823 maja 17 d. w sprawie JP. Barbary Wirszyłłowej z WJPP. Maciejem i Marcinem Markiewiczami, dziedzicami dóbr Tawginayć, Kazimierzem i Fabianem Mostowskiemi, Maciejem Domaszewiczem pretensorami nastaley, exdywizyą majątku Tawginayć w Szawel. pcie leżącego, determinującey, Sąd Taxatorsko Exdywizorski dnia 7 aug. idącego roku w komplecie zjechawszy, accessoryne wyroki ułatwił, komportacyą na dzień 3 7bra 1823 roku do Kancellaryi Są-

du Ziem. Ptu Szawel. przeznaczył, jeometrow udeterminował, i Sady swoje do dnia 23 8bra tegoż roku odroczył, ażeby w tem terminie strony interessowane jawiły się trzykrotnie przez Kuryera Lit. awizować postanawia, niestawiającym ammissyą zapisać przyrzeka.

Sędzia Ziemi Szaw. i Prezyd. Exdywiz. Franciszek Jamontt. Sąd Grodz. Szaw. Prezydent i Exdywizor Maurycy Dowiatt. Grodzki Szawelski Pisarz i Exdywizor Franciszek Trzaskowski.

Sąd Exdywizorski.

2. Sąd Taxatorsko-Exdywizorski dekretem Ziemi Telsz. w r. 1816 miesiąca january 11 dnia zapadłym, na rozdział między kredytorów majątku leżącego i ruchomego zeszłego Henryka Barona Mirbacha Jenerała wojsk polskich wyznaczony, w terminie z obwieszczenia pod imieniem tegoż Sądu wydanym i zeznanym w roku teraz. 1823 miesiąca 7bra 6 dnia do dóbr Ławkożem w powiecie Telsz. położonych zjechawszy, po załatwieniu czynnościów temu Sądowi właściwych, po naznaczeniu wymiaru ziemnej własności, inwentaryi ruchomego majątku, tudzież komportacyi dokumentów, a celem ostatecznego ukończenia dzieła Sądy swoje na dzień 10 january roku następnego 1824 odłożył. Na jaki termin, aby wszyscy kredytorowie i pretensorowie z dowodami sobie posługującymi zeszłego Henryka Mirbacha pod upadkiem swoich pretensyów przez się lub umocowanych plenipotentów jawili się, niniejszą awizacyą wszystkie strony do tej masy interessowane uprasza. Prezydent Exdywizorski Swirtun. Exdywizor Jan Kobecki. Jakub Mackiewicz Exdywizor. Exdywizor Antoni Szwykowski. Jan Jankowski Sędzia Ziem. Tel. Exdywizor.

Ogłoszenie.

3. Na mocy Naywyżey Utwierdzonego dnia 14 marca roku 1821 postanowienia, o domach gościnnych, restauracyach, kawiarniach, traktyerach i garkuchniach, stosownie do onego, i do wyszłego w dacie 30 sepiembr 1821 roku z Rządu Gubernialskiego Grodzieńskiego rozporządzenia, Ratusz miasta Wołkowyska ogłasza; iż w mieście tym ustanowiono tylko dwa traktyery, trzy domy gościnne, i garkuchnię, do wydania kontraktu na utrzymywanie, traktyerów, gościnnych domów, i garkuchni pojedyncze każdego, wedle tego postanowienia § 15 dopuszczają się kupcy, mieszczanie i włościanie mający świadectwo na prawo handlu, i mający wedle § 20 o dobrej konducie, i niezadłużeniu się attestaty; a więcey postępujący corocznie dla Skarbu mieyskiego opłaty za wolność utrzymywania traktyeru, gościnnego domu, i garkuchni, otrzyma w Ratuszu miasta Wołkowyska na herbowym papierze kontraktu na lat cztery z terminem początkowym odkrycia traktyeru, gościnnego domu i garkuchni od pierwszego january 1824 roku; licytacya odbywać się będzie w Ratuszu miasta Wołkowyska w terminach i dnia 25 sepiembra, drugim dnia 8 oktobra, i trzecim ostatecznym dnia 22 oktobra tego roku, każdy przystępujący do licytacji powinien złożyć wedle § 39 kaucyą, którą wedle Ukazu Rządu Gubernialskiego Grodzieńskiego dnia 30 sepiembra wyszłego, może się opierać na domach murowanych lub na majątkach ziemnych,

może być przyniesiona w biletach bankowych lub w gotowych pieniądzech, w proporcji trzeciej części roczney arędy, a przytym dom powinien być urzędownie oceniony, i o swobodności majątku leżącego powinno być przedstawione razem świadectwo Sądu Głównego Grodzieńskiego zgo Departamentu: w Traktyerach wedle §. 24 wolno będzie utrzymywać stół, herbatę, kawę, przedaż win, wódek zagranicznych, i Rossyjskich, wszelkiego rodzaju rumu, szromu, araku, likierow, ponczu, wogulności wódek ze zboża §. 14 ustawy o poborze z trunkow nastoiek z tych wódek wyrabianych, piwa letkiego, miodu, piwa i porteru angielskiego, oraz wyrabianych w Rossyi na sposob angielski, nadto mieć nie więcej nad dwa bilardy. Oczem przez niniejsze ogłoszenie podając Ratusz do powszechney wiadomości wzywa życzących utrzymywać w Wolkowsku traktyery, gościnne domy i garkuchnię, aby iawili się na terminu wyż wyrażone na licytację ze wszelką gotowością do Ratusza Miasta Wolkowskiego. Datt 1823 roku Augusta 10 dnia. Antoni Szareyko Burmistrz Michał Czarnecki Wójt. M. B. Iłuc Pisarz.

O zgodności z oryginałem poświadczam Jan Krupowicz Expedytor Rządu Gubern. Lit. Grodz. Kolleski Sekretarz.

3. w Powiecie Trockim z folwarku Smilg dzierżawy Regentów Butkiewiczów zbiegł człek skaskowy Stanisław Zuy, a podług sfabrykowanego paszportu Julian Miniata przezwany, ukradłszy dwie kłaczki kasztanową starą i gniadą młodą, z uprzężą i kałamaszką łubem wybitą, talarów holenderskich 35 z puszką mahoniową, pistolet francuzki i warsztat rytmarski i szewiecki, odziany w surducie granatowym i w płaszczu szaraczkowym z samodziela z obszlągami granatowymi. Urody sporey, twarzy ściągłej, włosow ciemnych, mówiący po polsku i po litewsku. Ktobykolwiek poymał takowego zbiega, raczy go oddać do miejscowych Policyy lub właścicielom, którzy wdzięczność i zwrót kosztów najmocniej zapraszają.

3 Oświadczenie z naysolenniejszym zażaleniem się imieniem Star. Mejera Michelowicza Aronzona mieszkańca miasta Wilna, przeciwko JP. Konstantemu Karłowiczowi adwokatowi subseliow Trockich, czyni się w tém: żalcy Aronzon mając sobie od zeszłego s. p. Rafała Jeleńskiego Sędziego Mozyrskiego wydany na sumę rubli srebrnych trzy tysiące oblig, za którym pozwawszy do Grodu Zawileyskiego otrzymał w tymże Sądzie imieniem swoim w roku 1822 na rzeczonym Jeleńskim ultimarny konwikcyi Dekret, przysądżający w ogóle z procentami i expensami prawnymi rubli srebr. pięć tysięcy, skutkiem jakowego rozciągnięta została na majątku rzeczzonego Jeleńskiego Skorbucianach w powiecie Trockim położonego, tradycya. Dopiero zaś niewiadomo żał. z jakiego powodu i na jaki cel, obżał. Konstanty Karłowicz sam będąc od żał. użyty dla doprowadzenia w skutek Dekretu tradycyi, jak własnoręczny rewers obżał. w roku idącym żał. dany poświadczają, że obowiązując się w skutek nastaley tradycyi na majątku Skorbucianach ukończyć i do skutku doprowadzisz, interes z W. Siemaszko i niepierwiew otrzymasz od żał. zapewnione quantum

aż nim to uskutecznisz, przeciwko czemu wydał żał. obżał. dokument na czer. zł. dwadzieścia za jego w tém interesie pomoc; ośmielęs się żał. nie niewolnie w Kuryerze Lit. N. 113 pomieścić niesprawiedliwe i od prawdy odstępné oświadczenie, że jakoby obligu powyższego jakoteż całego procederu, oraz nastaley na majątku Skorbucianach tradycyi żał. z rzeczy swojego dawnego zrzeczenia się nie jest właścicielem; wtenczas gdy takowa tradycya imieniem żał. rozciągnięta, prawnym porządkiem nie ulega żadney wątpliwości, żadnego zrzeczenia się nikomu żał. niedawał, i o niczym niewie, zna siebie tylko byż właściwym aktorem tej tradycyi, a jeśliby kto i miał odemnie jakie zrzeczenie się (co byż niemoże) chyba skomponowane, w dowodzie upraszam zjawić one w Sądzie Magistratu Wileńskiego, oraz zawiadamiam ktoby życzył sobie tę niekwestyonowaną tradycyją possesją na majątku Skarbucianach rozciągniętą. nabydż, lub wziąć w arendę, upraszam zjawić się do żał. aktora Mejera Michelowicza Aronzona, w Wilnie w domie kupca Markusa Kłaczki pod N. 354 mieszkającego dla ułożenia się. Przeto że o takowe niewłaściwe zarzuty żał. Karłowicza przeciwko prawu przez oświadczenie uczynione w miejscu przynależnym dochodzić będzie żał., w tém przed całą publicznością ogłasza, i dla trzykrotney awizacyi do akt publicznych, i Kurjera Litewskiego padają. Roku 1823 7bra 21 dnia. Takowe oświadczenie własną ręką podpisuję w Wilnie. Mejer Michelowicz Aronzon.

Roku 1823 mca września 21 dnia. Przed aktami Grodzkimi Ptu Wileńskiego obecnie stawając Starozak. Mejer Michelowicz Aronzon oświadczenie takowe zapisać do protokołu podał i one w tymże protokule własną podpisał ręką. Przyjąłem Regent Józef Bohusz.

Roku 1823 7bra 21 dnia takowe oświadczenie Redakcyja Kurjera Litewskiego w Gazecie umieścić może. Sędzia Grodzki Wileński Antoni Pomarnacki.

3. Podaje się do wiadomości iż w domie W. Kostry sytnowanym naprzeciw mostu s. Ignacego, idąc ulicą od tegoż nazwania na Dominikańską ulicę, są pokoje na pierwszym i drugim piętrze ze wszelkimi wygodami do najęcia.

3. W domu narożnym W. Germana przy ulicy Ostrobramskiej i Ogińskiej są nowo urządzone pokoje do najęcia rocznie od śtego Michała, z wybornym meblem, kuchnią, spiżarnią, sklepem warzywnym, oraz ze stajnią i wozownią.

Arfa do czyszczenia zboża.

3. Uwiadamia się Publiczność, iż w domie Hellerta na Pohulance znajdują się Arfy do czyszczenia zboża naydogodniejsze z kołkami mosiężnymi.

Kurs wileński na assygnaty od dnia 25 września rubel srebrny 3 rub 79½ kop., czerwony złoty nowy r. 11 kop. 75, stary r. 11 kop. 56, imperyal r. 36 kop 80½

Od dnia 1go następującego miesiąca października, odnawia się miejscowa prenumerata kwartalowa, na Gazetę Kurjera Litewskiego. Cena zwyczajna rub. sr. 2 kop. 25.